

Ondrejove LISTY

Mesačník farnosti KOPRIVNICA

ročník III. číslo 6/2015

Chlieb a hry

Väčšina z nás vie, že ide o heslo zo starovekého Ríma, ktoré bolo vyjadrením života dekadentnej spoločnosti, ktorá už nehľadala nijaké vyššie ciele. Ale ponúka sa nám otázka: V čom spočíva fascinácia hrou, že sa stáva tak dôležitou ako chlieb? Keď sa opäť pozrieme na staroveký Rím, vidíme, že je to vlastne vyjadrenie túžby po živote v raji. Túžba po nasýtení bez námahy a po živote naplnenej slobody. Práve toto máme na mysli, keď sa povie hra: činnosť, ktorá je úplne slobodná, bez účelu, bez cieľa, bez nátlaku. Ale zároveň napína a využíva všetky sily človeka. Hra tak symbolizuje život. Najviac to vidíme u detí, ktoré sa hrajú na to, čo my dospelí už žijeme. Preto sa deti hrajú na traktoristov a modelky.

K najväčším fenoménom hry však patrí jednoznačne futbal. Dôkazom toho sú najmä majstrovstvá sveta, ale aj Liga majstrov. Musíte si to priznať, hlavne ak sedíte v Allianz aréne a sledujete s ďalšími 70-tisícami fanúšikmi hrať Bayern Mnichov. Futbal hlavne núti človeka, aby sa podriadil disciplí-

ne. Práve cez tréning získava nad sebou kontrolu, cez kontrolu prevahu a cez prevahu slobodu. Futbal ale učí hlavne disciplinovanéj súhre. Tímová hra núti človeka k začleneniu jednotlivca do celku. Hráčov spojuje jeden ciel: úspech alebo neúspech jednotlivca je úspechom alebo neúspechom všetkých. A futbal učí aj férovej rivalite. Všetci sú podriadení spoločným pravidlám. A to ich zároveň spája a zjednocuje. To, že sú protivníkmi, končí hneď ako končí hra. To, že sa v hľadisku ľudia identifikujú s hrou aj s hráčmi, je opäť len potvrdením toho, že sa spájajú s týmto životom slobody.

Je jasné, že toto všetko sa môže zvrhnúť k obchodu a zisku. Radosť z hry sa zmení na priemysel, ktorý produkuje len podvod. Ale aj tak nás futbal učí, že voľnosť spočíva v disciplíne a v závislosti na pravidlách. A že spolupráca a súťaživosť znamená v prvom rade zvíťazit nad sebou samým. Sloboda, to sú pravidlá. To je výchova, ktorá nás učí spolupatričnosti a zdravej rivalite. Nie je závislá na vonkajšom úspechu. V žiadnom prípade to nie je postoj, že si môžem robiť čo chcem.

Milan Supek, farár

Karmelitánky

Hlavne v starozákonnej dobe je **hora** pre svoju mohutnosť pôsobivým symbolom Božieho majestátu a jeho prítomnosti. Starý zákon ospevuje slávu Libanu a nádheru Karmelu. Biblická hora Karmel sa stala miestom rozhovorov proroka Eliáša s Bohom. Jeho slová: „**Žije Pán, Boh, pred ktorého tvárou stojím**“ (1Kr 17, 1), odrážajú život v Božej prítomnosti, ktorý sa stal základným prvkom karmelitánskej spirituality.

Karmelitánsky rád sa začal formovať v priebehu 12. storočia, s tradíciou proroka Eliáša a podľa vzoru skrytého života Panny Márie. V prvej polovici 13. storočia, však došlo k nútenej emigrácii pustovníkov z Karmelu do Európy. Príčinou boli silnejúce útoky mohamedánov a úpadok kresťanského štátu v Palestíne. Ich pôvodné kontemplatívne zameranie sa zmenilo na kontemplatívno-apoštolské. S nútenej emigráciou je spojený aj karmelitánsky škapuliar. Je symbolom záchrany rádu v európskych podmienkach a zároveň predstavuje ochotu nasledovať Ježiša podľa príkazu Márie.

V 16. storočí na scénu dejín rádu prichádzajú Terézia od Ježiša (z Avily) a Ján z Kríza. V Španielsku položili zakladky reformovaných, t. j. bosých karmelitánov a karmelitánok. Bol to návrat

k pôvodným ideálom rádu. Svätá Terézia zvolila pre sestry karmelitánky, čisto kontemplatívnu formu života, ktorej srdcom je dôverné priateľstvo s Kristom, osobný vzťah s Bohom.

Apoštolát, ktorému sa venujú bosé karmelitánky, je výlučne apoštolát vnútornej modlitby a obety na službu Cirkvi. Dôležitým rysom ich života je mlčanie a samota, ktorá však nie je výrazom opustenosti, izolácie od druhých. Táto vonkajšia samota totiž nie je prázdna, ale vytvára priestor, ktorý má byť naplnený Božou prítomnosťou. Modlitba prekonáva všetky obmedzenia priestoru a času. Ďalším dôležitým aspektom života karmelitánok je práca, ktorú vykonávajú osamote a iba tam, kde je to vhodné, si navzájom pomáhajú. Kontemplatívny život karmelitánok predstavuje harmóniu ovzdušia samoty a sesterského spoločenstva.

Aj napriek radikálnemu spôsobu života patria bosé karmelitánky k najpočetnejším ženským rádom na svete.

Prvý kláštor bosých karmelitánok na Slovensku, sa od roku 1995 nachádza na území Farnosti Božieho milosrdenstva Košice – KVP. Ďalší bol založený v roku 2007, v Detve.

Bosi karmelitáni žijú na Slovensku v troch spoločenstvách: na Starých Horách pri Banskej Bystrici, na Urpíne v Banskej Bystrici a v Lorinčíku pri Košiciach.

Pútnické miesta v Košickej arcidiecéze, zasvätené Panne Márii Karmelskej, sa nachádzajú v Gaboltove, v Stropkove, vo Veľkom Šariši, v Tulčíku, v Humennom a v Strede nad Bodrogom.

Eva Boglarská

Kalendár svätých

Sväta Marta, Ježišova učeníčka

Sviatok: 29. júl

Atribúty: jednoduché šaty, lyžica, yzop, svätená voda

Sv. Marta patrí do rodiny Márie a Lazára, ktorých Ježiš často navštievoval. Je všeobecne známa príhoda, keď ich Ježiš navštívil. Marta mala vtedy plno práce s obsluhou, zatiaľ čo Mária sedela Ježišovi pri nohách a počúvala ho. Ježiš vtedy napomenul Martu, že sa treba starať predovšetkým o duchovné veci. Ďalej sa spomína ich rodina, keď zomrel ich brat Lazár. Ježiš ho potom vzkriesil. Z tohto príbehu tiež vidno, ako veľmi ich rodinu miloval. Tu sa ukázalo, akú mala Marta vieru: „*Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý má prísť na svet.*“ Aj vďaka jej viere vrátil Kristus Lazárovi život. Posledná zmienka o Marte je v Jánovom evanjelii 12, 1-2: „*Šest dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych. Pripravili mu tam hostinu. Marta obsluhovala a Lazár bol jedným z tých, čo s ním stolovali.*“ Marta umrela okolo roku 84. Uctieva sa ako patronka žien v domácnosti, hotelierov, sochárov, maliarov. Svätú Martu si tradične uctievajú 29. júla aj vo Vatikáne. Vo Vatikánskych záhradách sa

na liturgickú spomienku sv. Marty modlí svätý ruženec. Súčasťou je aj fakľová procesia „aux flambeaux“, pod záštitou Asociácie sv. Petra a Pavla a vatikánskej stráže, ktorá vrcholí spevom Salve Regina, pred sochou Panny Márie, Matky Milosrdstva.

Mária Fečová

Odpustky a ich význam

Za každý hriech si človek zaslúži trest. Za ťažký hriech, taký trest, ktorý by si odpykával v pekle celú večnosť, teda večný trest. Za ľahký hriech, trest, ktorý by si odpykával nejaký čas tu na zemi, alebo po smrti v očistci, teda dočasný trest.

Keď si niekto riadne vykoná sv. spovedť,

odpúšťa sa mu hriech a večný trest, teda peklo. Ale dočasný trest sa pri sv. spovedi nikdy neodpúšťa. Boh je sice maximálne milostivý, ale je aj maximálne spravodlivý a časný trest nám necháva, aby sme si ho vytrpeli. Tu prichádza starostlivá Matka Cirkev, ktorá dostala spo-

lu s kľúčmi od kráľovstva nebeského, aj moc udeľovať odpustky. Odpustky nám Cirkev udeľuje z pokladu nevyčerpateľných zásluh Ježiša Krista, Panny Márie a svätých. Všetky zdedila Cirkev ako vzácny poklad, ktorý otvára hlava Cirkvi kajúcknikom a udeľuje im tzv. odpustky. A to buď čiastočné, keď sa zruší len časť zaslúžených trestov, alebo úplné, keď sa zrušia všetky zaslúžené tresty.

Ak chceme získať odpustky, musíme splniť určité podmienky:

- Byť v stave posväčujúcej milosti,

vyhýbať sa hriechu, či náklonnosti k nemu,

- priať posilnenie, nebeský pokrm, Eucharistiu,
- splniť presne požadované veci: modlitbu za Svätého Otca a kajúci skutok alebo návštevu chrámu, pút.

Ale úplne najdôležitejšia podmienka je úmysel a túžba priať odpustky.

(zdroje: *Enchiridion* (príručka) *odpustkov, katechizmus*)

Agnesa Billá, Eva Kočišová

Biblická galéria

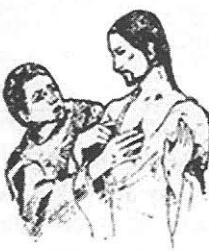
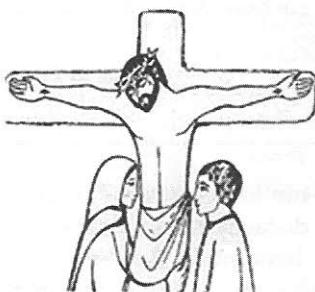
Milé deti! Ideme si zriadiť galériu, v ktorej budú stať biblické sochy. Na každom podstavci je výrok biblickej postavy. Odpovedzte si na otázku, kto a komu povedal tento výrok. Potom postavte sochu na podstavec, na ktorý patrí. *Anna Polčová*

Pán môj a Boh môj!
(Jn 20)

Nechajte deti prichádzať
ku mne a nebráňte im.
(Lk 18)

Zostaň s nami lebo
sa zvečerieva.
(Lk 24)

Hŕa, tvoja matka!
(Jn 19)